

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1984/2020
14.05.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Марине Милановић и Добриле Страјина, чланова већа, у парници тужиле – противтужене АА из ..., чији је пуномоћник Југослава Родић Соколовић, адвокат из ..., против туженог – противтужиоца ББ из ..., чији је пуномоћник Срба Ракић, адвокат из ..., ради развода брака и вршења родитељског права, одлучујући о ревизији туженог – противтужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 487/19 од 28.11.2019. године, у седници одржаној 14.05.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог- противтужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 487/19 од 28.11.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Књажевцу П2 112/2018 од 30.07.2019. године, првим ставом изреке, разведен је брак тужиле – противтужене и туженог – противтужиоца, закључен дана 21.09.2002. године у ..., заведен под текућим бројем ... за 2002. годину. Другим ставом изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле – противтужене и заједничка малолетна деца странака ВВ, рођена ... године у ... и ГГ, рођен ... године у ..., поверена су на самостално вршење родитељског права мајци, тужилци – противтуженој на чијој адреси ће се налазити и пребивалиште заједничке малолетне деце странака. Трећим ставом изреке, одбијен је противтужбени захтев туженог – противтужиоца, да се заједничка деца странака повере туженом – противтужиоцу и тужилци – противтуженој, ради заједничког вршења родитељског права, са пребивалиштем деце на адреси ..., улица ... број .., као неоснован. Четвртим ставом изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиле – противтужене и обавезан је тужени – противтужилац да учествује у издржавању малолетне заједничке деце странака, и то мал. ВВ месечним износом од 17%, а у издржавању мал. ГГ, месечним износом од 15% од редовних месечних примања која остварује на ... факултету у ..., умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање, и то сваког 01. до 05. у месецу за текући месец, почев од 26.10.2018. године, као дана подношења тужбе, па убудуће, све док за то постоје законски услови, или док пресуда не буде измењена, уплатом на текући рачун законске заступнице мал. деце-мајке АА, док се тужбени захтев тужиле - противтужене да се обавезе тужени – противтужилац да учествује у издржавању заједничке мал. деце, и то

мал. ВВ месечним износом од 20%, а у издржавању мал. ГГ месечним износом од 18% од зараде коју остварује на ... факултету у ..., за износе преко досуђених износа од 17% до тражених 20%, односно 15% до тражених 18%, од зараде коју остварује на ... факултету у ..., одбијен је као неоснован. Петим ставом изреке, уређен је начин одржавања личних односа туженог-противтужиоца и мал. ГГ, тако што ће отац ББ, мал. ГГ преузимати испред куће тужиље – противтужене сваког парног викенда у месецу, у периоду од петка у 18,00 часова до недеље у 18,00 часова, уз обавезу враћања истог испред куће мајке након виђања, затим један радни дан у току недеље – четвртак од 13,00 часова до 20,00 часова (у недељи кад је мал. ГГ у преподневној школској смени), односно од 17,00 часова до наредног дана – петка у 12,00 часова (када је мал. ГГ у поподневној смени), док ће рођендан и друге државне и верске празнике дете проводити наизменично код оба родитеља – једне године са оцем, друге године са мајком. Шестим ставом изреке, одлучено је да ће се одржавање личних односа туженог – противтужиоца и мал. ВВ одвијати у складу са њиховим интерним договором и школским обавезама детета. Седмим ставом изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 487/19 од 28.11.2019. године, одбијена је као неоснована жалба туженог - противтужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Књажевцу П2 112/18 од 30.07.2019. године у ставу другом, трећем и обавезујућем делу става четвртог изреке.

Против правноснажне пресуде тужени – противтужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, применом члана 408. Закона о парничном поступку, па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Неосновано се ревизијом туженог указује да је у поступку пред првостепеним судом учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са чланом 8. ЗПП, с обзиром да је нижестепени суд на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа посебно и свих доказа заједно утврдили све битне чињенице које су биле неопходне за пресуђење у овој правној ствари. Указивање ревидента на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, није било предмет оцене овог суда, будући да се ради о повредама које се не могу сматрати ревизијским разлогом у смислу одредбе члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, странке су биле у браку од 21.09.2002. године, из ког брака имају двоје малолетне деце, кћи ВВ, рођену ... године и сина ГГ, рођеног .... године. Фактичка брачна заједница парничних странака је због поремећених брачних односа престала 08.07.2018. године, када је тужени напустио породичну кућу родитеља тужиље у којој су супружници до тада живели, а малолетна деца су остала са мајком која се о њима брине и стара. Према налазу и мишљењу Центра за социјални рад, оба родитеља су подобна за вршење родитељског права, с тим што нису постигли сагласност коме ће вршење родитељског права након развода брака бити поверено, с обзиром да тужиља инсистира на самосталном, а тужени на заједничком вршењу родитељског права, а да је у најбољем интересу малолетне деце

да родитељи имају заједничко старатељство над њима, те да се лични односи туженог са малолетном децом одвијају на начин ближе описан у ставу петом и шестом изреке првостепене пресуде. Пред органом старатељства, малолетна деца су изразила мишљење да желе да остану да живе са мајком, с тим што је мал. ВВ била сагласна да се виђа са оцем, а мал. ГГ је одбио виђање, јер је био љут на оца. Тужила је по занимању дипломирани ..., запослена је у ... у ..., где је у периоду од фебруара до априла 2019. године остварила зараду у распону од 95.008,05 динара до 107.230,60 динара, док других прихода и имовине нема. Тужила живи у заједничком домаћинству са својим родитељима и учествује у заједничким трошковима домаћинства, а родитељи тужиле поседују стан у .. за који месечно добијају закупнину у износу од 100 евра. Тужени је професор ... на ... факултету у ..., и у периоду од фебруара до априла 2019. године остварио је зараду у распону од 110.280,31 динара до 115.809,10 динара. Тужени поседује кућу у ..., у улици ... број ..., површине 250 м², коју је купио у току трајања брачне заједнице за потребе породице од средстава добијених из кредита, који је подигао у току 2015. године у укупном износу од 80.000 евра, са роком отплате до 2042. године, по ком основу му се месечно од зараде одбија рата у износу од 63.000,00 динара, што је око 60% од зараде. Тужени, након престанка заједнице живота са тужиљом, живи у кући своје мајке у ..., не учествује у заједничким трошковима становања и нема других обавеза издржавања. Малолетна ВВ је ученица ... разреда основне школе и њене месечне потребе за издржавањем, у које спадају трошкови исхране, одеће, обуће, хигијене, школских и ваншколских активности, као и други трошкови везани за подмирење социјалних и других потребе деце њеног узраста, износе 21.000,00 динара, док је малолетни ГГ ученик ... разреда основне школе и за подмирење његових месечних потреба по истим основима потребно је 19.000,00 динара.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили одредбе Породичног закона када су донели одлуку о вршењу родитељског права над заједничком малолетном децом парничних странака од стране тужиле као мајке, као и о висини доприноса за издржавање заједничке малолетне деце од стране туженог, као родитеља коме деца нису поверена.

Одредбе члана 77. Породичног закона, прописују услове за самостално вршење родитељског права. Одредбом члана 77. став 3. наведеног закона, прописано је да један родитељ врши сам родитељско право на основу одлуке суда када родитељи не воде заједнички живот, а нису закључили споразум о вршењу родитељског права.

Одредбом члана 266. став 1. Породичног закона, прописано је да је у спору за заштиту права детета и у спору за вршење, односно лишење родитељског права, суд увек дужан да се руководи најбољим интересом детета.

Одредбом члана 270. Породичног закона, прописано је, да је, пре него што донесе одлуку о заштити права детета или о вршењу односно лишењу родитељског права, суд дужан да затражи налаз и стручно мишљење од органа старатељства, породичног саветовалишта или друге установе специјализоване за посредовање у породичним односима. Одредбом члана 272. став 2. истог закона прописано је да, ако родитељи нису закључили споразум о вршењу родитељског права или суд процени да њихов споразум није у најбољем интересу детета, одлуку о поверавању заједничког детета једном родитељу, о висини доприноса за издржавање од стране другог родитеља и о начину одржавања личних односа детета са другим родитељом, доноси суд.

Правилно су нижестепени судови у смислу члана 266. став 1. и члана 270. Породичног закона, руководећи се најбољим интересом малолетне деце, децу поверили мајци на самостално вршење родитељског права. Елементи за процену најбољег интереса детета, између осталог, су узраст и пол детета, зрелост детета, потреба детета (васпитање, у вези са становањем, исхраном, одевањем, здравственом бригом и друго) и способност родитеља да задовољи утврђене потребе детета. Најбољи интерес детета као правни стандард се цени према околностима сваког конкретног случаја. Нижестепени судови су имали у виду да су малолетна деца од рођења упућена на мајку која се на адекватан начин брине и стара о њима, да су прилагођена животу у домаћинству у којем су и одрасла, да су успешно адаптирана на школску и животну средину, те да мајка поседује добре родитељске капацитете, као и да су малолетна деца изразила мишљење да желе да остану код мајке, па код одсуства споразума о заједничком вршењу родитељског права, правилан је закључак нижестепених судова да је у најбољем интересу малолетне деце парничних странака да буду поверена на самостално вршење родитељског права мајци.

Суд је ценио наводе ревизије, па је нашао да су исти неосновани. Врховни касациони суд сматра да је материјално право правилно примењено, те да су неосновани ревизијски наводи којима се указује на погрешну примену материјалног права приликом одлучивања о самосталном вршењу родитељског права од стране тужиле-мајке. И по оцени Врховног касационог суда, према околностима конкретног случаја најбољи интерес малолетне деце поуздано је утврђен у већ спроведеној судској процедури, сагласно Породичном закону.

Остали наводи ревизије којима се оспорава одлука о вршењу родитељског права представљају понављање навода који су истицани у жалби против првостепене пресуде, које је другостепени суд правилно оценио као неосноване и за ту оцену дао јасне и довољне разлоге, које овај суд у свему прихвата.

Неосновани су наводи ревизије туженог којима побија висину обавезе издржавања. Наиме, када је поверилац издржавања малолетно дете, висина издржавања одређује се према критеријумима из члана 160. и 162. став 3. Породичног закона, према потребама повериоца издржавања и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања, с тим да висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ дужник издржавања. Примењујући одредбу члана 160. став 2. Породичног закона, нижестепени судови су утврдили потребе малолетне деце, те личне и имовинске прилике тужиле и туженог, њихове способности да својим радом доприносе издржавању малолетне деце, па су правилно оценили стварне могућности туженог да доприноси њиховом издржавању сразмерно приходима које остварује, као и могућностима да остварује приходе њиховим потребама. Тужени је дужан да обезбеди малолетној деци животни стандард који и сам ужива према члану 162. став 3 Породичног закона. Приликом одлучивања у овој правној ствари, судови су имали у виду чињеницу да тужени поред малолетне деце нема обавезу да издржава друга лица, као и да се тужена непосредно стара о малолетној деци.

Остали наводи ревизије којима се указује на кредитно задужење туженог, а којима се оспорава одлука о висини издржавања малолетне деце, представљају понављање навода који су истицани у жалби против првостепене пресуде, које је

другостепени суд правилно оценио као неосноване и за ту оцену дао јасне и довољне разлоге, које овај суд у свему прихвата.

На основу члана 414. Закона о парничном поступку, донета је одлука као у изреци.

**Председник већа - судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић